

Majestehta Gånågisá hälla giehttjit sámedikke rahpamin gálgådismáno 15. bieje 2013

Sávav Sámedikkev buorisboahtem áskáldis barggij ja sávav sjaddá ávkken sáme álm mugij ja ájtteklánndaj.

Sámedigge le ájnas doarjjamákse hábbmimin mijá aktisasj sebrudagás. Bargo baktu le Sámedigge oassálasstám vaj sáme kultuvrra, giella ja sebrudakiellem le oadtjum nannusap ja tjárggidum dilev.

Sámedikken le riek ájnas sebrudakdoajmma.

Le ájnas guládallamguojmme gå stáhta oajválattja hábmedi ietjas sáme politihkav.

Rádádallamvuogij baktu le guládallam Sámedikke ja oajválattjaj gaskan oadtjum struktuvralasj hámev, ja moadda departementa uddni álu guládalli Sámedikkijn. Navti barggi Sámedigge ja oajválattja aktisattjat gávnatjit buorre tjoavddusijt boahteájge hásstalusájda.

Dát la ájnas tjárggitjit vaj sáme jiedna gullu, ja tjárggitjit vaj oajválattjajn li buoremus vuodo mærrádusájda.

Návti le aj bájkálatattjat. Sáme giela háldadinguovllo lassán. Guovllo le stuoredum ádá suohkanij, maj Sámedigge le aktisasj barggosjiehtadusájt ásadam. Aktisasj barggosjiehtadusájn li aj ájnas doajmma tjárggitjit vaj bájkálasj ja guovlulasj oajválattja hiebadahti ietjas sáme viesádjida.

Sebrudahka rievddá, aj álgoálm mugijda. Uddni moadda sáme árru stádajn ja stuoráp sajijn. Sihke ájnegis sábmáj ja sáme giellaj ja – kultuvrraj le ájnas dáv ávddánahttemav duodaj válldet. Buorre sáme giela hiepmáidme skávlájn le ájnas – vájku le Kárásjágån jali Biergunin. Ájnas le aj æjvvalimsajij gánná sáme álm mugij máhtta adnet giela jnis ja kultuvrajnis.

Råmsån li oadtjum aktisasj barggosjiehtadusáv Sámedikke ja Råmså suohkana gaskan mij hiebadahhtá buorre ålgoldisævtojt sáme ålmmugij Råmsån. Mån diedáv Sámedigge aj gulådallá ietjá stådasuohkanij máhttelis aktisasj barggosjiehtadusáj birra.

Máhtudahka laset diedulasjvuodav ja dádjadusáv.

Gávnnuji vilá moadda jahto sámij birra, ja åvdeduvvi rabjas ságastallamijn sámij riektáj birra.

Gå sáme jiedna gullu sebrudakságastallamin, de dát vuostelt jahtodahkamav, laset gájkkåsasj diedov sámij dile birra ja hiebadahhtá buorre gulådallamij. Sámedigge, belludagá Sámedikkevålgan ja organisasjåvnå, li oassålasstám vaj sáme jiedna nannusappot gullu almulasj ságastallamin.

Ájnas le aj rámmpot sáme dájddárijt ja kulturåvdåstiddijit dan bargo diehti majt dahki nannitjit sáme identitehtav. Sij oassålassti vaj gájka oahpåsµuvvap, ja mihå sjaddap, dán åsijn mijå kultuvras. Sáme filma, musihkka ja ietjá åvddånbuktemvuoge li åjnas dåjma lasedittjat diedulasjvuodav ja dádjadusáv sáme kultuvras.

Giela li aj åjnas oase mijå aktisasj kulturårbes.

Ja sáme giela li åjnas kultuvrraguodde.

Moadda sáme vilå noadev guoddi gå ælla iednegielas oahppam mánnåvuodan. Dan diehti le åjnas hiebadahhtet vaj da gudi sihti gielav oahppat, oadtju dav máhttelisvuodav.

Åvvudahte le gå sáme giellaguoradallam jages 2012 vuoset barggo ællådijmijn le åvkken.

Oajvålattja dættodi ællådibme sáme gielajs galggå vatteduvvat buorre diliit. Dát dagådusvå duola dagu gåtsedimijn dåjmajs sáme gielaj doajmmaplånan.

Valla ællådibme ij dåssju mærrådusáj baktu boade.

Moadda rahtjalis ulmutja li iellemájgev barggam nannitjit sámegielaht – ja sijá rahtjamusáht ep nagá merustit.

Gá ienep nuora adni oarjjelsámegielaht ja julevsámegielaht, de vaddá dárvoov boahhteáhtgáht aj dáhta gielajhta.

Aktisashtbarggo dah ietjá nuorttarihtkah ja Ruossjahht le áhtnas oaghtitht jasska boahhteáhtgev boahhte sámeh buolvajhta.

Dan áhadum aktisashtbarggo baktu sameminihtstariht ja sámehdikkhepresidentiht gaskan Vuonarihtkan, Svieriginiht ja Suoman lip oadhtjum vuogas áhtsáhdallamiht.

Sámehdigghe oassálashtstá áhtggoáhtmmukghathtálvisáht áhtssjen dahkat Arktalahht ráde ja Barentsaktisashtbarggo baktu.

Aht rihtkahghasskasaththt tjadáht Sámehdigghe áhtnas bargov nannithtit áhtggoáhtmmugihht riektáht.

Sámehdikkhe barggo boahhte nielljah jage duostoduvváht stuurra vuorddemusáht. Dihán li moadda áhtnas dahkamusáht ávdáhtlin.

Mán áhtskeldav Sámehdigghe sjadháht tjoavddet dahkamusáht ávkken sámeh áhtmmugihht.

Buorissihvnnjáhdus Jubmel Sámehdikkhe bargov jah dahna sárnov ghiehthtit Sámehdikkhev rabáhdum.